

Թուլացած աղուանները պէտք է կենդանանային Գուգարբում, Սեւանայ լճի աւազանում, Սիւնիքում, Արցախում եւ Կուրի հսկայական հովտում, Յոր-Արագան գետերից սկսած մինչեւ Կասպիական ծովը, Արաքսից սկսած մինչեւ Կովկասեան լեռնաշղթան, որը հաւանական մի ժամանակ Մենուաների, Սարգուրների... հսկայական պետութեան մի մասն էր կազմում» (էջ 5): Հայ պատմագիրներու քով յիշատակուած Գարդմանները, Գարդարները, Գուգարները, Մովսիսները, Հարճիկները, Պիանները, Վրկանները եւ միւս ցեղերը (Թուով 27) «ոչ այլ ոք են, եթէ ոչ նոյն Ուլի-աղուանների նախորդական տոհմերը միեւնոյն ուղի լեզուով եւ նրա բարբառներով խօսող աղուաններ» (էջ 6): Թէ այս աղուանները բնիկ կովկասցիներ են թէ եկուորներ, հեղինակը պարզած է իր առ այժմ անսխալ աշխատութեան մէջ՝ «Չի նարէն ու ուղիերէն լեզուները ազգակցութիւնը»:

43. Սանասար Փայլակ, Թուրքիայի պատմութիւնը: Վէժ, Դ. տ., Թ. 3, 55—63:

Հետեւողութեամբ Colonel Lamouche, Histoire de la Turquie գործին:

44. Սափրաստեան Արշակ, Քսենոֆոնի ուղեգրերը Հայաստանի միջով: Վէժ, Դ. տ., Թ. 3, 64—67:

Կը գրէ Յ. Չ(աւրեան) գրախօսականի (տե՛ս շԱ, էջ 427, Թ. 108) գէժ. սակայն այս հակահասականը չի գոհացներ Յ. Չ(աւրեան), ինչպէս հետեւող տողերէն կը տեսնուի:

45. Սէքեան Յ. Մ., Ամենահին քրիստոնէայ շիրմերը Կալկաթայի մէջ: ԲՁՄ, ԳԴ, 94—96:

Հ. Ե. Փ. Թարգմանած է հեղինակին The oldest christian tomb in Calcutta յօդուածը, լոյս տեսած Կալկաթայի The Sunday Statesman օրազրին 1936, փետր. 9 թուին մէջ, էջ 23: Ասկէ կը տեսնենք որ 60 տարի յտանջ քան Անդղիացւոց ժամանումը ձոյլ Չարնոքի առաջնորդութեամբ կը հանդիպէ հոս հայ տիկին մը, որուն տապանաքարին թուականն է 11 Յուլիս 1630:

46. Սիմոնեան Պետրոս, Յուշամտեան—Հսկահան Չմիւռնիան: Փարիզ, տպ. «Արաքս», 1936, 4^թ, էջ 43: Գին՝ 8 Փր.:

Ամփոփ կերպով կը ներկայացուի Չմիւռնիոյ հոյ-մտաւորական ու ընկերական-բարեգործական կեանքը:

47. Siruni H. Dj., Cronica Culturii Armene (Հայ մշակոյթին ժամանակագրական պատմութիւնը, ուսմ.): Ani, Ա. տ., պր. Բ, 15—20, պր. Գ, 14—22, պր. Դ, 5—9:

Կը խօսի Արաշէսեան եւ Արշակունեան հարստութեանց եւ քրիստոնէական շրջաններու մասին:

48. Siruni H. Dj., Cronica Armenilor din țările române (Ռումանիոյ Հայոց ժամանակագրութիւնը): Ani, Ա. տ., պր. Բ, 65—74, պր. Գ, 69—75, պր. Դ, 60—63:

49. — — — Georghe Asachi și Armenii (Գէորգ Ասազի եւ Հայերը. ուսմ.): Ani, Ա. տ., պր. Գ, 71—75:

Կը ցուցնէ թէ հայ է ծագումով:

50. — — — N. Iorga, și studiile armenesti (Ն. Եօրգա եւ հայագիտութիւնը. ուսմ.): Ani, Ա. տ., պր. Գ, 82—88:

51. Սիւրմէեան Արտաւազ Արքիւպ., Պատմութիւն Հայկի քահանայից: ԲՁՄ, ԳԴ, 88—90:

Շարունակութիւն նախորդ տարիէն (տե՛ս շԱ 1936, 432, Թ. 145):

52. Վաչնաճէ Դաւիթ, Վրաստանը հիւսիսի եւ հարաւի միջեւ. Հին օրերէն մինչեւ մեր օրերը: Ռուս թարգմ. Վ. Մասիսեան: Հայրենիք ամս., ԺԴ, Թ. 12, 82—104:

53. Van den Oudenrijn M. A. O. P., Bishops and Archbishops of Naxivan. Archivum Fratrum Praedicatorum. Vol VI (1936) 161—216.

1356—1732 կը յաջորդեն իրարու 30 թեմականներ:

54. Տաշեան Հ. Յ., Հաթեր եւ Ուրարտեանք. — Մատենադիտական ուսումնասիրութիւն: Վիեննա 1934, 8^թ, էջ 343: Գինն՝ 3 զ. Փր.:

Գրախ. Հայրենիք ամս., ԺԴ, Թ. 10, 169—170 (Ա. Ա[րեղեան]):

55. Տոտովեանց Վ., Հայոց դերը համաշխարհային մշակոյթի մէջ: Հայրենիք ամս., ԺԵ. (1936), Թ. 1, 74—85. Թ. 2, 105—113:

Ընդհանուր ակնարկով կը հասնի մինչեւ Ժ. դար (Բիւզանդական շրջանը):

56. Քիւրտեան Յ., Առաջին եւ երկրորդ խաչակրութիւնները ըստ Սիւրիացի անանուն ժամանակագրի մը: Հայրենիք ամս., ԺԴ, Թ. 10, 115—126. Թ. 11, 91—103. Թ. 12, 129—138: ԺԵ. (1936), Թ. 1, 141—149:

IRAS թերթի 1933ի Յունուար եւ Ապրիլ թիւերուն մէջ հրատարակուած The First and Second Crusades from an Anonymous Syriac Chronicle, անգլիերէնի թարգմանուած A. S. Fritton է, հոս հայերէնի կը թարգմանուի:

(Շարունակելի:) Հ. Վ. ԻՆՎԻԶԵԱՆ

Ն Ո Ր Հ Ր Ա Տ Ա Ր Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր
(Ուղարկուած Խմբագրութեանս:)

Արեղեան Արտաշէս, Ուղղադրական բառարան (դ. տպ.): Շտուտգարտ, տպ. Մաշտոց, 1947, 12^թ, էջ 260: [Արմենիա մատենաշար Թ. 1:] 14a, Stuttgart-Zuffenhause, Im Salzweg 33, Germany, U. S. Zone.

— — Քերովրէ Պատկանեան Գորպատում: Վիեննա, Միխիթ. տպ., 1949, 8^թ, էջ 56: Գին՝ 1 զ. Փր.: [Ազգ. Մատ. ՃԿԱ:]

Ազատեան Թ., Լիբանանի Կուշեր: Իսթանպուլ, 1949, 8^թ, էջ 224: Գինն՝ \$ 2.50: Billur sek Gül Han No. 9, Galata-Isambul.

— — Մշակոյթ, Ազգադրական տարեգիրք: Ա. տարի: Իսթանպուլ, տպ. Պէճիտեան, 1948, 8^թ, էջ 160: Գինն՝ \$ 3.—: [Մշակոյթ մատենաշար Թ. 16:]

— — Յուշամտեան Գարակէօզեան Որբանոցի (1913—1948): Իսթանպուլ, տպ. Պէճիտեան, 1949, 8^թ, էջ 151:

Ազատեանի Արապիոն, Տաղեր ու շաղեր, բանաստեղծութիւններ: Շիբութիարա, տպ. Բանրեր, 1949, 8^թ, էջ 72:

Ալիմեան Հ. Ն., Ս. Մաշտոց վարդապետ, կեանքն եւ գործունէութիւնը, հանդերձ կենսագրութեամբ Ս. Սահակայ: Վիեննա, Միխիթ. տպ., 1949, 8^թ, էջ ԺԱ + 473: Գինն՝ 6 զ. Փր.: [Ազգ. Մատ. ՃԾԸ:]

— — Տեսիլ Ս. Սահակայ, մատենագրական-պատմական քննութիւն: Վիեննա, Միխիթ. տպ., 1948, 8^թ, էջ Ը + 96: Գինն՝ 1 զ. Փր.: [Ազգ. Մատ. ՃԾԸ:]

— — Քրիստոնէութեան մուտքը Հայաստան եւ Վրաստան, «Գերբ կինը», Ս. Հոբիպիսիէ եւ Ս. Նունէ, Պատմական ուսումնասիրութիւն ազգութիւններու քննութեամբ: Գերմաներէն ամփոփոյթով: Վիեննա, Միխիթ. տպ., 1949, 8^թ, էջ ԺԲ + 348: Գինն՝ 5 զ. Փր.: [Ազգ. Մատ. ՃԾԸ:]

Անէմեան Վ., Քոմիլի փողոց (Պատմուածքներ): Իսթանպուլ, 1949, 8^թ, էջ 192:

Անայիս (Եւփիմէ Ասետիսեան), Յուշեր: Փարիզ 1949, 8^թ, էջ 349: Գինն՝ 350 Փր.:

Անդրեասեան Տիրան, Լաֆօնթէնի Առականեր: Յուշեր ու նիշեր: Իսթանպուլ, տպ. Արբահամեան, 1950, 8^թ, էջ 176: Գինն՝ \$ 1.—:

Արթուր Օ., Կալուօշ Երզնիական տարեգիրք. Գ. տարի 1949 միացած «Միմոս» տարեգրքին հետ: Իսթանպուլ, տպ. (Ազի՞ն), 1949, 4^թ, էջ 64: Գինն՝ 250 զրշ.:

Արմէն Ք. Հրանդ, Մեծն Տիգրան: Անթիլիաս, տպ. Կաթողիկոսութեան Կիլիկիոյ, 1947, 8^թ, էջ 207: Գինն՝ \$ 2.—:

Արշակ Զարեհ, Կալուօշի տարեգիրքը 1948: Իսթանպուլ, տպ. Wadik, 1948, 8, էջ 112: Գինն՝ 200 զրշ.:

Արփի Գաշմանեան, Պատի Օրացոյց 1950, Նիւ Եորք:

Աւագեան Լեւոն, Միմոս, Երզնիական տարեգիրք: Իսթանպուլ, Գ. տարի, տպ. Ազին, 1948, 8^թ, էջ 96: Գինն՝ 250 զրշ.:

Ե. տարի միացած «Կալուօշ» տարեգրքի Գ. տարւոյն հետ, տպ. (Ազի՞ն), 1949, 4^թ, էջ 64: Գինն՝ 250 զրշ.:

Զ. տարի, տպ. Ազին, 1950, 8^թ, էջ 96: Գինն՝ 250 զրշ.:

Բաբլոյան Առաքել, [Պատի] Օրացոյց «Երկիր» 1950: Թէհրան, տպ. «Իրանչափ», 1949: Գինն՝ 30 ռիալ:

Գառնիկ Թ., Հայ Մաքին Թափօրը: Յիշատակարան եւ փառարանութիւն Հայ Մաքին: Նամակ Հ. Ս. Տէր Մովսէսեանի: Պարիս, տպ. Արաքս, 1949, 8^թ, էջ 85 + Ե: Գինն՝ \$ 1.—: 13 Rue Saint-Sulpice, Paris 6^e.

Գարամանեան Դաւիթ, Հայրենի տեսիլքներ: Պուէնոս Այրէս, 1949, 8^թ, էջ 159: Գինն՝ \$ 1.—:

Գեղարդ Յ., Օտար երգիքներու տակ: Պէյրուս, տպ. Համազգային, 1950, 8^թ էջ 107:

Գիրք Մատուցման եւ հատուցման, Յուշարձան, Արամ Երկանեանի: Լուս Անճճէլէս, տպ. Պայքար, 1949, 8^թ, էջ 160: Գինն՝ \$ 2.—:

Գուլուսեան Յակոբ, Ահա քեզի Ամերիկան, Իրավէպ, Հատոր Ա.: Պոսթոն, տպ. Պայքար, 1949, 8^թ, էջ 576: Գինն՝ \$ 2.—:

— — Արիւնտ անապատ, իրական կեանքէ: Պոսթոն, տպ. Պայքար, 1949, 8^թ, էջ 469: Գինն՝ \$ 3.—:

Գեղարդ Յ., Օտար Սայամ: Շտուտգարտ 1946, 8^թ, Թղ. 12 (նկարներ):

Երեմեան Արամ, Եարալի Նոր-Չուղայի Ժողովրդական պարերգը, Բ. տպագրութիւն: Թէհրան [1949^թ], 4^թ, էջ 11: [«Հայ Երգ»ի մատենաշար Հովիկ Էղզարեանի Թ. 1:]

— — Կասանդրա: Պատկեր իրական կեանքից: Իսթանպուլ, տպ. Մ. Տէր Սահակեան, 1949, 8^թ, էջ 40: [Մատենաշար «Մարմարա» Թ. 2:] Գինն՝ 100 զրշ.:

— — Բանդակազորուհի Այծեփնիկ Ուրարտու: Թէհրան, տպ. Մողերն, 1948 8^թ, էջ 48: Գինն՝ 15 ռիալ:

«Էրոս» [Պատի] օրացոյց 1950: Թէհրան, տպ. Իրանչափ: Գինն՝ 40 ռիալ:

Ընդարձակ Տարեգիրք Ս. Փ. Ա. Հիւանդանոցի, Նոր շրջան ԻԵ. տարի 1949: Իսթանպուլ, տպ. Bacid, 8°, էջ 479: Գինն՝ 750 զրշ.:

[Թաղէտեան Յովսէփ], Բրիտափոր Միքայէլեան: Թէհրան, տպ. «Մողերն», 1949, 8°, էջ 56: Գինն՝ 25 ռիալ: [Հրատարակութիւն «Արփի» ամսագրի:]

Թաղէտեան Օննիկ Կարապետ, Ապրիլեան թուղթ ուղղուած բովանդակ մարդկութեան: Հայկական մեծ եղեռնի 35րդ տարելիցին առթիւ Տեսինի պատուական Հայ դաղութին կողմէ կանգնուած մահաբեմէն: Պարիս, տպ. Արաքս, 1949, 8°, էջ 24: Գինն՝ 100 Ֆր.: 11 Square Alboni, Paris 16^e.

Թերզեան Մեսրոպ Վ., Զմամու Հայ Վանքը 1749—1949: Պէյրուսթ 1949, 8°, էջ 127 + ԻԳ: Գինն՝ 200 Լ. Դ.:

Թեւեան Բ., Երջանիկ տարեգիրք: Իսթանպուլ: 1943, տպ. Ագին, 8°, էջ 176: ԺԺ. տարի 1948, տպ. Dogu, 4°, էջ 144: Ի. տարի 1949, տպ. Dogu, 4°, էջ 164:

Թէֆեան Վահան, Ամբողջական երկեր: Գահիրէ, 1949, 8°: Հատոր 3. Բանաստեղծութիւններ, էջ 163: Գինն՝ 30 Ե. Դ.: Հատոր 4. Բանաստեղծութիւններ, էջ 159: Գինն՝ 30 Ե. Դ.: Հատոր 7. Եթէ Տէրը կամենայ, էջ 143: Գինն՝ 30 Ե. Դ.:

Իշխան Մ., Կեանք ու Երազ: Պէյրուսթ, տպ. Onibar, 1949, 8°, էջ 87: Գինն՝ 200 Լ. Դ.: Rue de Capucins, Beyrouth.

Ծոցիկեան Ս. Մ., Արեւմտահայ աշխարհ: Նիւ Եորք, տպ. Ա. Յ. Լէյլէկեան, 1947, 8°, էջ 816: Գինն՝ \$ 5.—:

— — — Լուծը, ողբերգութիւն երեք արարուած: Պոսղըն, տպ. Պայքար, 1949, 8°, էջ 84: Գինն՝ \$ 2.—:

— — — Հայուն սիրտը (վէպ): Նիւ Եորք, 1949, տպ. Ա. Յ. Լէյլէկեան, 8°, էջ 215: Գինն՝ \$ 2.—:

Կավոզ, Երգիծական Տարեգիրք Դ. տարի 1950: Իսթանպուլ, տպ. Dogu, 1950, 4°, էջ 64: Գինն՝ 250 զրշ.:

Կէպիւնեան Ս., Օտարին սէրը: Նիկոսիա, տպ. Կէպէնեան, 1949, 8°, էջ 24: Գինն՝ ½ \$: [Հայ ընտանիքին մատենադարանը Թ. 3:] P. O. Box 355 Nicosia (Cyprus)

Կոզեան Հ. Սահակ, Մելիզ, Մելիտինէ, Մալաթիա. Դասախօսութիւն: Ֆիլադելֆիա, 1948, 8°, էջ 27:

Կովիկեան Վարդան, Յուշամատեան դաստիարակ Մատթէոս Ֆ. Թորոսեանի յիս-

նամեայ յորեւեանին առթիւ: Իսթանպուլ, տպ. Ագին, 1948, 8°, էջ 48:

Կումս, Խոնարհ Հերոսներ, գիրք Բ.: Պէյրուսթ, տպ. Օնիպար, 1950, 8°, էջ 96: Գինն՝ \$ 1.—:

Հայ երիտասարդական մշակութային Միութիւն 1944—1949: Պատկեր հնգամեայ գործունէութեան: Թէհրան, տպ. Մողերն, 8°, էջ 120:

Հայրապետեան Մկրտիչ, Խոկում: Փարիզ, 1949, 8°, էջ 22:

Հելլենական Քնար, Ծաղկաքաղ հելլ. բանաստեղծութենէն, թարգմ. Վազգէն Ա. Եսայեան: Աթէնք, 1949, 8°, էջ 254: [Մատենաշար «Համագրային»-ի, Աթէնք, Թիւ 1:]

Ղազարոսեան Գոհարիկ, Կոմիտասի Եօթնամսուն անտիպ երգերէն քսան ժողովրդական երգեր դաշնաւորեց — —: Անթիլիաս, 1950, 4°, էջ 31: Գինն՝ \$ 3.—:

Ղարաբէգեան Մ., Նկարահանողէս: Թէհրան, 1949, 8°, էջ 35: [Հայ Մշակութային Միութիւն «Մշակոյթ»:] Avenue Chalpom 1634.

Մալեգեան Վ., Հոգիի ձայներ: Պարիս, տպ. Արաքս, 1949, 8°, էջ 296: Գինն՝ \$ 2.—:

Մալեգեան Վ., Մեծ Հայրս Պատուելի Յովսէփ Մալեգեան: Կենսագրականներ, դրուագներ եւ դրուածքներ: Պարիս, տպ. Արաքս, 1949, 8°, էջ 112: Գինն՝ \$ 1.—: 107, Bld. François Grosso, Nice [A. M.]

Մարտիրոսեան Տ., Յուշարձան Նոյեմբերեան Հայաստանի եւ մեր ազատագրական պայքարին: Ա. Հատոր, Պլովդիւ, 1947, 8°, էջ 257:

Մեր անմահ տղաքը (Հ. Մ. Ը. Մ. ի պցի առիթով): Գահիրէ, տպ. «Յուսարեր», 1950, 8°: Գինն՝ 3 Ե. Դ.: [Մատենաշար «Յուսարեր», Թիւ 45:]

Տ. Մեսրոպեան Յարութիւն Քահանայ, Կեանքի յուշեր: Թէհրան, տպ. «Իրան-չափ», 1949, 8°, էջ 199:

Մկունդ Տիգրան, Յիսնամեակ Հայ Երիցական Եկեղեցւոյ 1898—1948: Նիւ Եորք, տպ. Կոչնակ, 1950, 8°, էջ 64: Գինն՝ \$ 1.25:

Նազիեան Յովհաննէս Արքեպ., Քահանայական շնորհքը արծարծելու պարտականութիւն եւ միջոցներ: — Իր քահանայութեան յիսնամեայ տարելիցին առթիւ 1898—1948: Պէյրուսթ, տպ. Հայ Կաթողիկէ, 1949, 8°, էջ 420:

Նաւասարդ, Օրացոյց 1950: Գահիրէ, տպ. Յուսարեր:

